

GAIA

VERPLICHTE STERILISATIE VAN HUISKATTEN

❖ Een antwoord op 9 veelvoorkomende vragen ❖

1. De sterilisatie van mijn kat, is dat wettelijk verplicht?

Ja, uw huiskat(ten) laten steriliseren is nu overal in België verplicht.

In Vlaanderen: katten geboren na 1 april 2018 moeten vóór de leeftijd van 5 maanden gesteriliseerd worden. Katten geboren tussen 1 september 2014 en 1 april 2018 moeten voor 1 januari 2020 gesteriliseerd zijn.

In Brussel: sinds 1 januari 2018 moeten alle katten geboren na 1 januari 2018 vóór de leeftijd van 6 maanden gesteriliseerd worden.

In Wallonië: katten geboren na 1 november 2017 moeten gesteriliseerd worden voor ze 6 maanden oud zijn. Katten die vóór 1 november 2017 zijn geboren, moeten uiterlijk op 1 januari 2019 gesteriliseerd zijn.

2. Is het echt nodig om katten te steriliseren? Gaat dat niet in tegen de natuur?

Bij katten is $1 + 1 = 6$. En dit soms meer dan tweemaal per jaar. “De natuur haar gang laten gaan”, dat betekent dus dat één kat voor 36 nakomelingen zorgt in 16 maanden tijd. De gevolgen zijn vaak dramatisch.

De asielen kunnen de toevloed van achtergelaten of gevonden katten niet langer aan. Elk jaar moeten er dan ook meer dan 10.000 katten noodgedwongen geëuthanaseerd worden, wegens een gebrek aan ruimte en adoptanten. Tragische statistieken, die geen rekening houden met alle ongewenste dieren die bijvoorbeeld sterven door opzettelijke verdrinking en de dieren die geëuthanaseerd worden bij de dierenarts.

Vlaamse cijfers uit 2017 tonen een verbetering: het aantal zwerfkatten in de asielen is gedaald met 30% en het aantal spuitjes voor zwerfkatten met 41%. Maar we moeten nuanceren: niet alle dierenasielen zijn verplicht hun cijfers mee te delen waardoor de statistieken een vertekend beeld kunnen geven. Ook de vele katten die in de talrijke privé-initiatieven verblijven zijn niet opgenomen in die cijfers.

Onze wens is dat geen enkele kat nog geëuthanaseerd wordt tenzij het medisch noodzakelijk is. Daarvoor moet onder meer het aantal zwerfkatten verder gereduceerd worden. Als ze niet gedood worden bij de geboorte of achtergelaten worden in het asiel leiden zwerfkatten een **leven vol ellende**. Ze krijgen vaak te maken met honger, koude, ziektes en de vijandigheid van mensen. Ze lopen het risico op vergiftiging of op een ongeval en dus is het leven van een zwerfkater relatief kort.

Sterilisatie biedt vele voordelen voor de katten (en voor het kattenbaasje). Een gecastreerde kater blijft energiek maar wordt **socialer** en **aanhankelijker**. Hij zwerft minder rond en stopt met het afbakenen van zijn territorium (sproeien). Het is ook minder waarschijnlijk dat hij vecht met andere katten waardoor hij minder kans loopt op verwondingen, ongelukken en abscessen. Een gesteriliseerde katin is **kalmer**, wordt niet langer krols en loopt minder risico op melkklierkanker en baarmoederontstekingen.

3. Mijn kat laten steriliseren: is dat niet te duur?

Uw kat laten steriliseren is niet enkel wettelijk verplicht, het is ook uw burgerplicht. Het gaat trouwens om een eenmalige uitgave van ongeveer 70€ voor een kater en 120€ voor een kattin. Bovendien is die kostprijs miniem in verhouding tot de dierenartskosten en de uitgaven voor voedsel tijdens de levensloop van uw kat of kater. De overpopulatie katten kost de maatschappij ook geld: in Wallonië en Brussel alleen al loopt het budget voor de sterilisatie van zwervkatten (nakomelingen van niet-gesteriliseerde huiskatten) op tot 200.000 euro per jaar, gefinancierd met publieke middelen.

4. Zal de huiskat niet verdwijnen nu de verplichte sterilisatie werd ingevoerd?

De bedoeling van de verplichte sterilisatie is een einde te maken aan de overpopulatie van katten. Op dit moment is er een dramatisch onevenwicht: duizenden katten per jaar worden geëuthanaseerd omdat er meer dieren in de asielen terechtkomen dan dat er geadopteerd worden. Bovendien voorziet het Kattenplan een regelmatige evaluatie van de ontwikkelingen. Dat laat toe om de wet te versoepelen als de kattenpopulatie in evenwicht is.

5. Zal het verplicht steriliseren van de huiskat niet tot genetische verarming van de populatie huiskatten leiden?

De bewering dat de kattenpopulatie zal inkrimpen tot op een kritiek genetisch niveau (en dat verwante individuen zich uit noodzakelijk onderling zullen moeten voortplanten) is ongegrond. De minimale dierenaantallen die nodig zijn om de genetische diversiteit te verzekeren (hooguit enkele duizenden) zijn slechts gelijk aan een klein deel van de katten die momenteel in asielen achtergelaten worden, om nog maar te zwijgen over het totale aantal katten op Belgisch grondgebied (ongeveer twee miljoen).

Bovendien leidt genetische verarming op zich niet tot ziektes. Het is de inteelt die tot ziektes leidt. Bij rashonden is de oorzaak van veel medische problemen en de genetische verarming niet toe te schrijven aan het kleine aantal vertegenwoordigers van een bepaald ras maar aan de opzettelijke inteelt waardoor ziektes makkelijker tot uiting komen. Die situatie is niet van toepassing op rasloze katten door het ontbreken van een rasstandaard en dus de afwezigheid van de nood om verwante individuen te kruisen.

Enkele raskatten die reeds meer dan 50 jaar 'kunstmatig' geselecteerd worden, hebben nog een genetische diversiteit vergelijkbaar met huiskatten (= rasloze katten), ongeacht de kunstmatige selectie, de kleine populatiegroottes en inteelt. Hieruit blijkt dat de maatregel die GAIA voorstelt, waarin bovendien regelmatige evaluatiemomenten vervat zitten, de genetische diversiteit van de huiskat niet in gevaar brengt. *Integendeel, de genetische diversiteit en integriteit van de wilde kat zal net gewaarborgd worden, iets waar veel studies op wijzen.*

6. Waarom zou ik mijn kat laten steriliseren als ik daar geen zin in heb? Waarom is dat verplicht? En wat als ik een kater heb?

Het zijn in de eerste plaats de katten zelf die het slachtoffer zijn van de overpopulatie. Alle asielen en andere spelers op het terrein betreuren de tragische situatie van duizenden (zwerv)katten. Al sinds zijn ontstaan voert GAIA samen met andere organisaties sensibiliseringscampagnes om de kattenbaasjes

te overtuigen hun dier te laten steriliseren. Helaas laten de officiële statistieken zien dat die inspanningen **niet volstaan** om het probleem echt te verhelpen.

Een oplossing drong zich op om tienduizenden dieren een leven vol miserie en een vroegtijdige dood te besparen. Vandaar de verplichte sterilisatie van huiskatten. De maatregel moet – net zoals andere veterinaire zorgen - beschouwd worden als een morele plicht voor alle kattenbaasjes. Hetzelfde geldt voor de eigenaars van een kater: het is niet omdat ze niet geconfronteerd worden met ongewenste nestjes dat ze hun verantwoordelijkheid niet moeten opnemen.

Verplichte sterilisatie is de enige maatregel die kan leiden tot een evenwicht in de kattenpopulatie. Het is trouwens ook volledig in de geest van de kaderwet uit 1986 over de bescherming en het welzijn van dieren en is vergelijkbaar met de wet die de identificatie van honden verplicht in België.

7. Wat is het nut van een wet waarvan men de naleving niet kan controleren?

Uiteraard zal de overheid niet bij elke particulier kunnen controleren of hun kat gesteriliseerd werd. Maar dat doet niets af aan de **impact** die de verplichte sterilisatie heeft. Niemand verwacht dat 100% van de katten gesteriliseerd zal zijn, zeker niet onmiddellijk na de invoering van de wet. Maar geleidelijk aan zal de maatregel de **norm** worden, onder meer door **sociale controle**. Dat was trouwens het geval met de wet die de identificatie van honden verplicht en met alle andere bindende maatregelen die moeilijk te controleren vallen. Ook de bezoeken aan de dierenarts zullen bijdragen tot een algemene aanvaarding van de verplichte sterilisatie van huiskatten.

Boven moet ook elke huiskat kunnen worden geïdentificeerd aan de hand van een chip waarvan de informatie in een nationale database is opgeslagen. Het is dus een extra controlemiddel.

8. Ik heb gehoord dat het steriliseren van een jonge kat gevaarlijk is?

Sommigen maken zich zorgen over wat de "vroegcastratie" van katten wordt genoemd. Wetenschappelijke studies wereldwijd – en zelfs in Vlaanderen aan de UGent – hebben aangetoond dat er geen nadelige gevolgen zijn voor de ontwikkeling, gezondheid en het gedrag ten opzichte van castratie/sterilisatie op traditionele leeftijd.

In het kader van het project "Stery-cat" hebben onderzoekers van de Universiteit Gent de langetermijneffecten van vroege sterilisatie op de gezondheid van katten onderzocht. Tussen april 2010 en augustus 2012 steriliseerden ze 800 asielkatten: 2/3 op jonge leeftijd (van 8 tot 12 weken) en 1/3 op oudere leeftijd (van 6 tot 8 maanden). Vervolgens werden de dieren gedurende twee jaar door een dierenarts gevolgd.

Resultaat: zolang er een paar eenvoudige voorzorgsmaatregelen worden genomen (voeding toedienen voor en na de operatie, aanwezigheid van een warmtebron voor lichaamstemperatuur), vormt anesthesie bij kittens geen groter probleem dan bij volwassen katten. Daarenboven vonden de onderzoekers geen significante verschillen in groei, allergie, lichaamsgewicht of gedragsproblemen. Ten slotte moet worden opgemerkt dat de sterilisatie van jonge kittens al in talrijke landen gebeurt (in de Verenigde Staten al decennia lang).

9. Moet een kattin niet minstens één nestje gehad hebben in haar leven?

Dat idee-fixe is op geen enkel wetenschappelijk argument gebaseerd en is zelfs mee de oorzaak van het probleem van de overpopulatie van katten.

Meer info:

www.gaia.be

**Ravensteingalerij 27
1000 Brussel**

info@gaia.be

02/245 29 50